

การกุศลโดย 'ผู้เปี่ยมคุณธรรม'

CSR เกี่ยวข้องกับความเจริญของประเทศชาติเหมือนกัน
ประเทศไทยของเราเจริญช้า จนถูกประเทศเพื่อนบ้าน
แซงหน้าไปมากมายแล้ว ผมไม่ได้นิยมประเทศอื่น
มากกว่าไทย แต่นี้เป็นเรื่องจริงที่น่าวิตกและปฏิเสธไม่ได้
ถ้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในไทยมีจริง ทำไมบรรดา "ผู้หลักผู้ใหญ่"
จึงปล่อยให้ประเทศไทยเป็นอย่างนี้ ใครที่ทำให้ประเทศ
ชาติของเรามีชะตากรรมเช่นนี้

ผมเคยเป็นที่ปรึกษากระทรวงการคลังเวียดนาม และ อินโดนีเซีย และยังเคยเดินทางและไปบรรยายด้าน อสังหาริมทรัพย์ในประเทศแถบนี้ทั้งเนปาล บรูไน พม่า ลาว มาเลเซีย และอินเดีย รวมทั้งยังสำรวจตลาดอสังหาริมทรัพย์ แบบปูพรมได้มากที่สุดทั่วกรุงจาการ์ตา กรุงพนมเปญ กรุงมะนิลา และนครโฮจิมินห์ ได้พบภาพเปรียบเทียบมาให้เห็น จะได้ช่วยกันถูกคิดและสำรวจตรวจสอบกันบ้าง เมื่ออนาคต ของลูกหลานไทยเราจะไม่เผชิญภาวะบ้านแตกสาแหรกขาด

เหลียวมองรอบบ้าน

ประเทศที่รวยกว่าไทยอย่างชัดเจนได้แก่ มาเลเซีย ที่ใน สมัยก่อนด้อยกว่าไทย ขนาดตงกู อับดุล ราห์มัน อดีตนายกรัฐมนตรีและพี่น้องอีก 3 คนยังเคยมาเรียนที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ ที่ผมเองก็เป็นนักเรียนเก่าเช่นกัน แต่ ณ ปัจจุบันนี้รายได้ ประชาชาติต่อหัวของมาเลเซียกลับสูงกว่าไทยถึงเกือบ 2 เท่า และ สิงคโปร์ ก็รวยกว่าไทยอย่างชัดเจน โดยมีรายได้ต่อหัว ถึง 6.14 เท่าของประเทศไทย ทั้งที่ประเทศนี้ไม่มีทรัพยากรอะไร เลยนอกจากคน สำหรับบรูไน คงไม่ต้องกล่าวถึงเพราะเขามีน้ำมันมหาศาล

ในกรณีประเทศจีนนั้น แม้มีรายได้ต่อหัวเท่ากับ 71% ของไทยซึ่งก็เป็นเพราะเขามีประชากรนับพันล้านคน แต่จีน เจริญกว่าเรามาก ผมจำได้ว่าเมื่อปี 2529 ขณะไปเรียนที่ เบลเยียม สถาปนิกจบใหม่ชาวจีนในกรุงปักกิ่งมีรายได้เดือน ละ 400 บาท แต่ขณะนี้ที่เมืองลี่เจียงในมณฑลยูนนานที่ห่าง ไกล ชั่วราชการใหม่ผู้จบปริญญาตรีทั่วไป จะได้เงินเดือน ประมาณ 11,000 บาท แถมสวัสดิการอีกมากมาย นี่ถือว่า แรงแหน้าประเทศไทยเรียบร้อยแล้ว

ที่ประเทศจีน เขาทำให้องค์กรของรัฐกะทัดรัด มี ประสิทธิภาพสูง เป็นเสมือนบริษัทที่ดีที่สุดที่คนจีนมุ่งมั่นจะ เข้าไปทำงานด้วย ต่างจากไทยที่อาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่ หัวกระติไม่พึงปรารถนาอีก แต่กลับเป็นที่พึงปรารถนาของ ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะด้อยกว่า นี่อาจเป็นสาเหตุที่เรา จึงมีข้าราชการบางส่วนที่เป็นภัยสังคม คือเข้าไปเป็นกาฝาก ทำงานเช้าชามเย็นชามและโกงชาติเมื่อมีโอกาส

นำส่งสัยจริงๆ

ประเทศเหล่านี้ใช้เวลาประมาณ 25 ปี แรงแหน้า ประเทศไทยได้อย่างไร้ทั้งๆ ที่เขาไม่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไหน ถ้า พระสยามเทวาริราชมีจริง หรือประเทศไทยเดินมาถูกทางแล้ว ทำไมเราจึงถูกประเทศที่เล็กกว่า เช่น สิงคโปร์ ประเทศที่เคยเป็น ประเทศราชหรืออดีตอาณานิคม เช่น มาเลเซีย หรือประเทศที่ จนดักดาน เช่น จีนที่ปู่ตายายของผมที่หนีความอดอยากมา เมื่อ 80 ปีก่อน แรงแหน้าเราไปได้

ถ้าไทยเรามีคนดี หรือผู้มีคุณธรรมสุดเลิศเลอจริง เราจะ มีปอนเถื่อน เจ้ามือหอยเถื่อน ยาบ้าเกลื่อนเมืองและเพิ่มขึ้นทุก วันเช่นทุกวันนี้ได้อย่างไร เราจะปล่อยให้มีการโกงกินกัน มโหฬารทั้งในส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาคและส่วนกลางได้ อย่างไร เราจะปล่อยให้ประเทศไทยมีฆาตกรฆรรณกรรมพม่า และแท็กซี่เถื่อนทำมาหากินคบหน้าประเทศชาติอยู่ได้อย่างไร

ถ้าเรามีตังเงินปกครองเมือง ไม่ใช่มีกั๊งเงินชักโยยอยู่เบื้อง หลัง เราคงทำอย่างจีนที่ลงโทษผู้โกงกินอย่างเด็ดขาด เช่น จับไปยิงเป้าหรือติดคุกตลอดชีวิตเพื่อเป็นการเชือดไก่ให้ลิงดู ในเวียดนามนักฟุตบอลทีมชาติที่ไปล้มบอลในกีฬาซีเกมส์ที่ กรุงมะนิลาเมื่อ พ.ศ.2548 ถูกจับติดคุก 5 ปี ส่วนที่ไทยนั้น ยิ่งล้ม ยิ่งรวย นอกจากนี้ก็ปิดันเครื่องบินเวียดนามที่ซื้อเครื่อง เสี่ยงหนีภาษีเข้าประเทศ ก็โดนไล่ออก แต่ของไทยเรานำเข้า มาจนเจ็ลั่งรวย!

ระบบคนดีที่ควรถูกตรวจสอบ

กระบวนการโกงชาติในทุกวันนี้สร้างความวิบัติยิ่งกว่า 'พรวรา' ใดๆ ในอดีตเป็นร้อยเท่าพันทวี เพราะเป็นระบบการ โกงที่ฝังรากลึกในวงราชการ พวกผู้ดีเปี่ยมคุณธรรมทั้งหลายที่ มักพูดปาวๆ เสียงดังฟังชัดว่ารักชาตินั้น อาจกล่าวเท็จหรือเป็น ผู้ดีจอมปลอม เพราะถ้าเป็นของจริง ทำไมจึงมีเรื่องโกงกินเกิด ขึ้นมากมาย และเพิ่มขึ้นทุกที พวกผู้ดีเปี่ยมคุณธรรมเอาหูไป นาตาไปไร้อยู่เสียที่ไหนจึงไม่เคยแตะต้องคนโกงชาติเลย

เราจึงควรทบทวนกันระบบยศถาบรรดาศักดิ์ของไทย การ เคยเป็นนายพล ปลัด อธิบดี หรือได้สายสะพายก็เส้น ก็ไม่ได้ รับประกันการเป็นคนดีหรือเป็นคนไม่โกง ในทางตรงกันข้าม ยศศักดิ์เหล่านี้แหละที่ช่วยให้โกงได้แนบเนียนยิ่งขึ้น

ภาพลักษณ์ที่ดีก็เพียงช่วยให้การโกงกินดูไม่มูมมาม เหมือนพม่าที่เป็นแบบบุฟเฟต์ คือแบ่งกันกินกันใช้อย่าง โจ่งครึมเท่านั้น บรรดาคณบดีเหล่านี้อาจฟังโจจรเพื่อค้ำจุน ภาพพจน์และอำนาจเหมือนหนึ่งพระเจ้าสุทโธทนะที่ไมกล้า กำจัดขุนนางจอมโกงกินที่ห้อมล้อมอยู่ เพราะพวกเขาคือผู้ค้ำ จุนอำนาจ จนทำให้เจ้าชายสิทธัตถะรู้แจ้งเห็นจริงถึงระบบ การเมืองที่ล้มเหลวและหันเข้าหาทางหลุดพ้น

ข้อคิดสังคาย

โดยสรุปแล้ว การขาด CSR ก็คือการโกงเป็นสำคัญ การ โกงกินสำคัญทำให้งบประมาณแผ่นดินปีละเกือบ 2 ล้านล้านบาท ตกหล่นไปมหาศาลในแต่ละปีจาก:

1. การมีระบบราชการที่ใหญ่โตเทอะทะและเลี้ยงคนไว้ เป็นกาฝากแทนที่จะมารับใช้ประชาชนและพัฒนาชาติ
2. การที่เงินไปเข้ากระเป๋าข้าราชการประจำและนักการเมืองท้องถิ่นทั่วประเทศ

ระบบการโกงกินในบ้านเมืองของเราในยุคคุณธรรมนำ การเมืองนี้แหละที่สร้างความวิบัติต่อชาติของเราอย่างสุดแนบ เนียน ถ้าไม่มีการโกงกิน ทำงานเป็นกาฝากดูดเลือดและ น้ำเลี้ยงจากภาษีอากรของประชาชน ป่านนี้เรามีทางด่วน รถไฟฟ้า ทางหลวง และสาธารณูปโภคทั้งในเมืองและชนบท กันมหาศาลผิดหูผิดตาเช่นที่เกิดขึ้นในจีน มาเลเซีย และ สิงคโปร์แล้ว

CSR ในแง่ของ แรงงาน

CSR หรือ Corporate Social Responsibility ซึ่งแปลไทยว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของวิสาหกิจเกี่ยวข้องกับกิจการแรงงานซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สภาองค์กรนายจ้างแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

ในสังคมอารยะยุคใหม่เช่นทุกวันนี้ เราควรทำธุรกิจแบบตระหนักรู้ถึงคติที่ว่า 'ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว' หรือ 'ชื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน' เพื่อให้ธุรกิจยั่งยืน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญที่จะทำให้อุตสาหกรรมคงก็คือแรงงานของเรา วิสาหกิจที่ภาพลักษณ์ดี แต่กลับบีบบังคับ ขูดรีดแรงงานลูกจ้าง ไม่ว่าจะเป็คนงานโรงงาน พนักงานธนาคาร ฯลฯ ก็แสดงว่าวิสาหกิจนั้นยังไม่มี CSR จริง

UN Global Compact

CSR กำลังจะมีมาตรฐานที่จะใช้กันทั่วโลกคือ ISO 26000 ซึ่งเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2553 เพิ่งได้รับการร่างสุดท้ายก่อนการประกาศใช้ มาตรฐาน CSR อีกอันหนึ่งที่ใกล้เคียงกันคือ UN Global Compact ซึ่งเป็นกรอบที่วางโดยองค์การ

สหประชาชาติ ให้วิสาหกิจดำเนินตามหลักการ 10 ประการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม และการไม่ยอมรับการโกงกิน-สินบน

วิสาหกิจที่เข้าร่วม UN Global Compact ต้องยึดถือหลัก 10 ประการ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม และการไม่ร่วมมือกับการติดสินบนหรือทุจริต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนั้นมีหลักการอยู่ 4 ประการ ในจำนวน 10 ประการดังกล่าวได้แก่:

1. ธุรกิจควรส่งเสริมและตระหนักถึงเสรีภาพในการรวมกลุ่มแรงงาน เช่น การตั้งสหภาพแรงงานของพนักงาน
2. ธุรกิจต้องร่วมขจัดกาบังคับการใช้แรงงาน
3. ธุรกิจต้องร่วมขจัดกาใช้แรงงานเด็ก
4. ธุรกิจต้องไม่กีดกันการจ้างงานและอาชีพ

CSR กับแรงงาน

แรงงานสร้างสรรค์โลก สมควรให้เกียรติและปฏิบัติต่อลูกจ้างอย่างเป็นธรรม วิสาหกิจที่มี CSR จึงต้องเชิดชูการใช้แรงงานและผู้ใช้แรงงานในทุกะดับในฐานะปัจจัยการผลิต และในฐานะของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน สิทธิของลูกจ้างได้จากสำนักของนายจ้างส่วนหนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งก็มาจากการเรียกร้องเพื่อความเป็นธรรม ลูกจ้างจึงมีสิทธิตั้งสหภาพหรือกลุ่มแรงงานของตน

หากพิจารณาให้กว้างไกล การยอมให้พนักงานได้มีสิทธิและเสียงในการแสดงออกนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจและนับถือกัน ลดช่องว่างระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง เราต้องมองในแง่ดีว่าการรวมตัวของพนักงานย่อมก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ การที่พนักงานมีพลังการต่อรอง ย่อมทำให้เขามีเกียรติและศักดิ์ศรีที่จะพัฒนาตนเอง

CSR ของนายจ้าง

สิ่งที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมได้แก่ :

1. การจัดหาสถานที่ให้พนักงานได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านแรงงาน และให้มีกระบวนการร้องเรียนอย่างเหมาะสมเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรม
2. การใช้ข้อเรียกร้องและการเจรจาต่อรองของลูกจ้างเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้ลูกจ้างมีประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น
3. การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่องเพื่อลดช่องว่าง และเพิ่มศักยภาพในการทำงาน

สำหรับประเด็นการบังคับใช้แรงงาน แรงงานเด็ก หรือแรงงานทาสนั้น ถือเป็น การขูดรีดแรงงาน เป็นอาชญากรรมทางกฎหมายต่อบุคคลและเป็นการทำความเสียหายต่อประเทศชาติมักเกิดขึ้นในวิสาหกิจที่เป็นโรงงาน การใช้แรงงานที่ไม่เต็มใจ งานที่มีคุณภาพและมีปริมาณมากขึ้น มักได้มาจากแรงงานที่เต็มใจทำงานเป็นอันดับแรก การที่นายจ้างกระทำผิดกฎหมายด้วยการบังคับใช้แรงงานหรือใช้แรงงานเด็กราคาถูก อาจทำให้นายจ้างต้อง 'ได้ไม่คุ้มเสีย'

วิสาหกิจที่มี CSR

จะสังเกตได้ว่าวิสาหกิจที่มี CSR ไม่กีดกันการจ้างงานอาชีพ และความก้าวหน้าในการทำงานโดยพิจารณาจากชาติพันธุ์ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ภูมิฐานะ หรือชนชั้น เป็นต้น การกีดกันนี้อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่การไม่จ้างแรงงานหญิงหรือจ้างในราคาถูกพิเศษในไร่ นา จนถึงธุรกิจคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยที่อาจกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อพนักงานตามสถาบันที่จบมาหรือภูมิฐานะเดิม

เครื่องวัดว่าวิสาหกิจใดปฏิบัติต่อลูกจ้างอย่างเหมาะสมหรือไม่ ก็ดูที่การปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานอย่างเคร่งครัด การยินดีช่วยเหลือหากลูกจ้างไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือการไม่อาศัยช่องโหว่ของกฎหมายเอาเปรียบลูกจ้าง

นอกจากนี้ วิสาหกิจยังพึงส่งเสริมให้ลูกจ้างได้มีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาทักษะ การศึกษาต่อเนื่อง หรือการศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูงเพิ่มขึ้น การทำบุญบริจาค เช่นนี้ ย่อมจะทำให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น ส่งผลดีต่อวิสาหกิจในที่สุด

มาตรฐานและจรรยาบรรณ

แรงงานของเราต้องมีมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณที่ดี ซึ่งถือเป็น Soft Laws ที่ต้องถือปฏิบัติในฐานะพนักงานที่ดี นอกเหนือจากการอยู่ในกรอบกฎหมาย Hard Laws เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา ฯลฯ แล้ว ทั้งนี้ตั้งแต่พนักงานระดับผู้ใช้แรงงานทั่วไป เช่น พนักงานขับรถ จนถึงพนักงานระดับนักวิชาชีพ ซึ่งต้องมีการควบคุมตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณโดยเคร่งครัด เช่น มรรยาทนายจรรยาบรรณแพทย์

การควบคุมตามมาตรฐานและจรรยาบรรณพนักงานนั้น นอกจากจะต้องกำหนดไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ยังต้องมีการตรวจสอบเป็นระยะๆ โดยถือเป็นการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพอย่างหนึ่ง การมีมาตรฐานและจรรยาบรรณที่ดี ย่อมทำให้ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจนั้นๆ มีคุณภาพ ทำให้สามารถขายหรือให้บริการได้ดี ทำให้ธุรกิจมีการเติบโตอย่างมั่นคง

นำแรงงานสู่การทำดี

นอกเหนือจากการจัดสวัสดิการแรงงานที่ดี การให้สิทธิที่พึงได้แก่พนักงานแล้ว CSR ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานยังรวมความไปถึงการให้พนักงานมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม หรือการบำเพ็ญประโยชน์อื่น

การให้แรงงานของเรามีโอกาสอาสาทำดีต่างๆ ย่อมทำให้แรงงานมีความภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง มีความรักและผูกพันกับวิสาหกิจที่ตนรับจ้างอยู่ การมีพนักงานที่มีจิตใจดี ย่อมทำให้สังคมในวิสาหกิจนั้นน่าอยู่ นำทำงาน ส่งผลดีต่อวิสาหกิจเอง

แรงงานถือเป็นหุ้นส่วนความสำเร็จที่วิสาหกิจที่มี CSR ทั้งหลายให้ความสำคัญอยู่เสมอ สภาองค์กรนายจ้างแห่งประเทศไทยส่งเสริมให้วิสาหกิจทั้งหลายมี CSR เพื่อให้วิสาหกิจทั้งหลายมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

